

Передплата

за «РУСЛАНА» внаслідок:

в Австрії:

за північ рік . . . 20 кор
за рік . . . 10 кор
за чверть року . . . 5 кор
за місяць . . . 1-70 кор

За границею.

за північ рік . . . 16 рублів
або 36 франків
за рік . . . 8 рублів
або 18 франків
Одноразове число по 10 сот.

РУСЛАНИ

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш, а не возьмеш милости, віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — з Русланових песень М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділей і руских свят
о 5^{1/2} год. пополудні.

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під ч. і.
л. Дембровського (Хорунжого). Ек-
спедиция місцями в Агенції Со-
коловського в пасажи Габсманна.

Рукописи звертає ся лише
на попередній застеленючок. —
Редакція не печатає зважів
від порти. — Оголошені зва-
жів приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланні» 40 с. від стрічки. По-
дари і приватні донесення по
31 с. від стрічки.

Політичний огляд 1904 року.

(Дальше).

До визначних прикмет європейської культури належать побіч свободи науки і штуки, високо розвитої техніки і промислу також мілітаризм. Як небудь на него глядіть, мілітаризм став нині нероздільним від європеїзму і є основою єго влади. Америка, котра тепер в усім намагає ся в цілості стати Європою, починає передовсім дуже пильно розвивати свої воєнні, а насамперед морські сили. Невиспуча робота коло помноження воєнної фльоти, поновний вибір імперіяліста Рузвельта, став певним доказом, що американські Зєдинені Держави, вмотані овладою Філіпін і своїми інтересами в справі східної півкулі, хотять відограти важну роль, а передовсім захопити верховладу на західній півкулі в свої руки. Річ президента і інші вислови про американську політику показують, що Зєдинені Держави виступають вже яко роз'ємний судья в таких справах, якими можуть малі републики занимати ся, а якими ні. В дневниках і промовах зовсім виразно вказують на се, що європейську владу, о скільки она є ще в Америці, головні в Канаді, лише терплять, а небавом невно положать їй кінець. Тим живійше бере ся Англія до того, щоби собі забезпечити приязнь Зєдинених Держав. Але рівночасно запонадливо будують в британських корабельних верстатах, а заводіві люди пильнують, щоби виконати великанську програму фльоти воєнної і плани перестрою армії.

З другого боку англійська суєспільність

вважає конечностю узбуїти ся і проти Німеччини. Візита короля Едварда літом у німецького цисаря і привільські тоати при сій нагоді, мало вплинули на ослаблене протинімецької струї в Англії. Але на всякий спосіб увеличили ухваленє великих сум на зброєне. Яку потугу може Англія розвинути на морі і без того, показало ся, коли пригода на Північнім морі привело-вила правительство змобілізувати морську силу, щоби здержати російську флоту від доскулювання англійських торговим кораблям. Протягом двох днів увивали ся на всіх водах англійські вераблі, а Англія гордо гляділа на свою силу, хоч се зовсім не збыло з павтелику російську дипльоматию. Справа закінчила ся злагодою, хоч як представляла ся спершу грізною, а се може бути певним доказом, що Англія не бажає війни з Росією. Англія всеж таки дбає про се, щоби була готовою на всякий случай виступити навіть проти трох великих держав морських, але також евен-туально сининити причаленє чужої фльоти, щоби вислати в потреби війско до Індії.

Союз з Япанією мав метою, зломити преможне гнобленє Росією, але Англичани бачать навіть потребу охоронити Індію проти можливих російських заборів в будуччині. Промова віцекороля індійско-го, лорда Курсона, перед кількома місяцями, в котрій він заявив, що Тибет, Афганістан і Персія мають бути вільні яко збіч індійскої твердині, промова, котра була коментарем тибетанського походу, показала зовсім ясно, що Англія не виключає можливости російского наїзду. Також подорож лорда Курсона до Персії є

в звязи з тим, а так само і жива рухли-вість Англичан в Арабії доказує, що они руководять ся практичними поглядами, що найбільше обезпеченє богача є, щоби стати ще богачим. Взагалі намагає ся Англія в Азії захопити в свої руки, що ще можливо, поки її хто випередить. В Єгипті скрипила она своє становище згаданім уже в горі цвітневим договором з Францією. Змаганє до державного цєлового союзу, котрий мав би економічно зєдинити матер-ній край з усіми колоніями, які мають власну управу, веде Чемберлен дуже ревно даліше.

У Франції минулорічний спір між державою а Церквою, в котрім держава є заціпною стороною, дійшов до того, що гадка знесеня конкордату що раз більше став імовірною. Наколиб се здійснило ся, булоб се подією далекогосяглою значіння. Ватикан, як здає ся, числить ся з тим ударом, але не уважає єго так вельми небезпечним; може з грозою сеї небезпечности є в звязи зворот замінний в Італії, де духовенству не заборонено участь в політичних виборах, так що міщанство з єго підмогою побідало соціалістів. Зближенє Франції до Італії на полі заграничної політики було зазначене відвідинами президента Любета в Римі й Неаполі, а перед тим був там цисар Вільгельм. Австрійський міністер заграничних справ зустрінув ся з італійским в Абаччі і се скрипило приязні взаємні тридержавного союзу.

В Македонії даліше триває бушоває оружних ватаг і спички з турецькими війсками, а також з дружними доброволь-

Іван Коссак.

Забогато робітників...

(Кінець).

Він... ха... ха... доктор медицини — лікар... поважний чоловік він... ха-ха-ха сеж комічне... він днесь від рана без папіроса, він днесь своїй молодій жіночці дав послідний гріш на обід... він днесь цілий днесь хлопотаєсь, деб роздобути от такой нужденний наперець — що під столом лежить...

І чом се так?! Чом так? Чом так гірко борикатись єму з судьбою, чом світ єгого мюзку мусить так ослабловати тими щоденними — позірво малаважними хлопотами?...

Дивить ся на грачів. І то люди — люди образовані, провідники народу.

От, судия... як жаріють єго очи жаждобю виграної, як дрозжать єго пальці при роздаваню карт...

Звідки у него гроші беруть ся... він так часто грає, так багато програє...

От комісар староства — великий чоловік — філяр повітової администрації, грає з паньска, спокійно присуває і відсуває паперці... Се богатий чоловік...

Се інженер... нуждар, задовожений, по уха, жінка голодує, діти обідрані — він грає, вічно нещасливо грає...

І ті єго товариші зеленого столика, ті люди ічести, люди шановані, ті може і знають, що у живійнера в дома ку єника хліба нема на вечеру,

дитині хорій склянки молока не достав, они знають добре — а все така грають з тим нещасним, без сумнію обривають єго.

І то люди — чесні люди?.. Згідливо усьміхнув ся...

В другім куті комнати чвірка — там також грають.

Се «алебє» — «маніпулі».

Людці, що мають обовизок, правильно платити членську вкладку, кланяєть ся панам, сердечво стискаючи ласкаво подавані пальці.

Грають. Чом би і їм не грати?..

Перед ними гроші — ті дрібні, мідяні і ніклевні...

Бідні люди — нещасливі люди. Подививсь на годинник — сеж же 11 година в ночи.

Страх, і чого він тут сидить! В дома жінка неспокойна, він ніколи так до пізна за домом не буває — хіба до хорого закличать...

Чогож сидить?.. Чого?!

Корчево затиснув зуби — він сидить тут, в тій норі сидить — бо мусить — мусить десь роздобути хоть 20 корон, мусить і то киче мусить, бо дома у него ані сотика, однісенького сотика нема.

Він мусить добути, мусить — ту марну суму — попробує, позичать — попросить...

Щож завтра вдіє, коли жіночка прийде по гроші на прожиток?

Він хіба свалив би ся зі стыду, колиб перед чєю мусів признати ся, що він вже третій день сотика не заробив...

Так, позичить... Гра не кінчать ся, ставки більшають, пуля росте!

Він перестав панувати над своїми нервами... Дразнить єго люто брязкіт золота — шелест карт — крик грачів, нече той густий дим, дразнить сьвітло допалюючих ся сьвічок.

Він — лікар — доктор медицини, — він днесь години тратить в тій норі; чигає мов паука на муху, чигає, щоб роздобути такую марну суму.

Хтоб дав віру сему, колиб побачив єго тазмничо усьміхненого, виеlegantованого, — коли переходячи поважно улиці міста, віддає уклони витаючим єго?..

І чом се так? Се некольке питанє гризло єго мозок, ссало душу, рвало єго серце. І чом так?!

Єму пересувають ся перед очима картини студентского жита, журливого — трудного — борби о хліб, борби о науку. Бачить себе на практиці при клініці — коли з нужденної сумки мусів жити — трудитись — гірко трудитись... Єму сьвітילה тоді зоря слави, надія праці — щастя, праці суєвою, добробату.

Єму відтак засіяв ангел любви, ангел бідний — ангел добрий — коханий, сердечний.

І він по трудах — науці, по горюваню — науці, осів ось тут, щоб в труді збирати овочи науки — доволітної, щоб трудитись і жити; жити в труді, — витягає руки до праці, рве ся до неї, — а тут, о нуждо житєва — нема праці! нема праці — за богато робітників... за богато сил робочих...

Коросно 14, XI. 1904.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ординує у внутрішніх недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезані).

Два доми в середмістю, 1 чотириповерховий, 1 триповерховий в до розібраня. Ближніх інформацій уділіть і письменні оферти пш. підприємців приймає до 25. січня с. р. Товариство „Дністер“ Ринок 10.

„Ще не вмерла Україна!“

Пісні патріотичні і народні,
зложив на фортеп'яні

ДЕНИС СІЧИНЬСКИЙ

Часть I: Музика, Часть II: Текст. 152 пісень!
Накладом книгарні і складу нот А. Штаухер і спілка в Станіславові.

Ціна 6 корон.

Набути можна у видавців і в усіх книгарнях.
123(5—10)

Ілюстровані переписні листки

новорічні і різдвяні

в великім виборі в „Сокільськім Базарі“
у Львові, ул. Руска 1.

„РУСКА ХАТА“

Ілюстрована часопись літератури, науки і суцїсного життя

виходить кожного 5. і 20. в місяці в обемі 2 до 3 аркушів друку. Передплата на цілий рік вносить 12 К. — Число друге появить ся 20 с. м. і буде вислано лише тим, що надішлють передплату.

Адрес адміністрації: Льв., Бляхарська ч. 8.

Colosseum

в пасажі Германів

при ул. Соляній у Львові.

від 1. до 16. січня 1904.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне. В неділі і свята 2 представлєня о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятницї High-Life представлєне. Білєти вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєним білєтом на фотелі, ложі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлєне омнібусами Кольосоєу, які ждуть коло Відєньскої канарні.

ХРИСТИЯНЬСКИЙ КАЛЕНДАР МІСІОНАРЯ на 1905 рк

коштує лише 50 сот., а з поштовою пересилкою 60 сот. Зміст богатий, ілюстрації гарні. При закупні більше примірників вельми значний оуєст. Висилєє лише за готівку: *Видавництво Чина св. Василия В. в Іковкї.*

ПОЗІР! Свої до своїх! У нас самих сила!

Самі своє щастє будувати мемо,
Самі могутній будинок здвигнемо,
Котрого б ніяка міць вже не завалила...
Позір! Гукнімо усім дококола:
Всьо мем купувати в „Базарі Сокола“!
В „Сокільськім Базарі“—чого там не має?—
Аж душа у тебе любо усміхнєть ся,
Такий товар добрий а таний даєть ся,
Що аж твоє серце радісно витає.
Як там раз купиш, певно будєш, Братє,
В Базарі „Сокола“ всьо купувати...
Чогож тобі у склєні чужі ще ходити,
В своїх купуй, Братє, сеж інтерєс певний,
Купиш добре й будєш патріот ще ревний,
Бо своїм власним даєш заробити — — —
Ніякий склєн з руским не піде у парі,
Тож всьо купуйте в „Сокільськім Базарі“,

при ул. Рускій ч. 1. у Львові.

17—?)

(ріг улиц Рускої і Бляхарскої).

Читайте!

Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в кожній рускій хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗИЯ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими дитисками, може бути найгарнішою окрасою руских хат. Папір веліновий, формат на взір європейських кляєнків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% оуєсту. Висилєє ся тілько за надісланєм 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВІТИ“ у ЛЬВОВІ** (Ринок ч. 10.).

Лєв Лопатиньский.

ДО БРАЗИЛІ!

драма з галицького, еміграційного руху в 4 актах. — Ціна 80 сот.

„Діло“ (ч. 53. з дня 7. марта 1898) писало в фейлетоні про сю драму: Сам предмет цікавий і амальований єго сирад артистичне. Тенденція прехороша. Се даєть однію драматичну штуку у нашій літературі з так прекрасними гадками, з так підхвальними змаганьми. Она може мати превеликий, користний вплив передо сім на наше селянство.

Ся драма надає ся на вистави по читальнях, тим більше, що справа еміграції є ще завсїгди у нас актуальною.

Набути можна в Станіславській книгарні у Львові.

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморских земель переправляє НАИДЕШЕВШЕ повсюди знакома фірма.

V. KARLSBERG

HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агєнтів корабельних.

122(3—10)

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБИЖЕ І ПАШУ

против огневих шкід

в одинюкїм рускім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить, звертає членам щорічну часту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. є 8%.

ШКОДИ ліквідувє ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. виносять 1.013.691 кор. і уміщені в пупілярних цінних паперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк краєвий і каси ошадности.

АГЕНЦІИ ДНІСТРА находять ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агєнта; ДНІСТЕР уділяє агєнції господарям, де єще на більший округ нема агєнції. Агєнти заробили вже 537.815 кор. провізій.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краєвскім; власну провізью від таких обезпечєнь дає ДНІСТЕР на рускі добродійні цілі; тому на жите обезпечайте ся тілько через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“

у Львові, ринок 10, в домі „Просьвіти“.